

Thalés z Mílétu

Θαλῆς

Testimonia DK 11 A (a některá další)

A 1 = Diogenés Laertios, *Vitae philosophorum* I,22-44 Marcovich

(22) Ἦν τοίνυν ὁ Θαλῆς, ὡς μὲν Ἡρόδοτος (I,170) καὶ Δουῦρις καὶ Δημόκριτός (68 B 115a) φασι, πατρὸς μὲν Ἐξαμύου, μητρὸς δὲ Κλεοβουλίνης, ἐκ τῶν Θηλιδῶν, οἳ εἰσι Φοίνικες, εὐγενέστατοι τῶν ἀπὸ Κάδμου καὶ Ἀγήνορος. [ἦν δὲ τῶν ἑπτὰ σοφῶν,] καθὰ καὶ Πλάτων (*Protagoras* 343a) φησί· καὶ πρῶτος σοφὸς ὠνομάσθη ἄρχοντος Ἀθήνησι Δαμασίου (582/581 BC), καθ' ὃν καὶ οἱ ἑπτὰ σοφοὶ ἐκλήθησαν, ὡς φησι Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῇ τῶν Ἀρχόντων ἀναγραφῇ. ἐπολιτογραφῆθη δὲ ἐν Μιλήτῳ, ὅτε ἦλθε σὺν Νείλῳ ἐκπεσόντι Φοινίκης· ὡς δ' οἱ πλείους φασίν, ἰθαγενῆς Μιλήσιος ἦν καὶ γένους λαμπροῦ.

(23) μετὰ δὲ τὰ πολιτικὰ τῆς φυσικῆς ἐγένετο θεωρίας. καὶ κατὰ τινὰς μὲν σύγγραμμα κατέλιπεν οὐδέν· ἢ γὰρ εἰς αὐτὸν ἀναφερομένη Ναυτικὴ ἀστρολογία Φώκου λέγεται εἶναι τοῦ Σαμίου. Καλλίμαχος δ' αὐτὸν οἶδεν εὐρετὴν τῆς ἄρκτου τῆς μικρᾶς λέγων ἐν τοῖς Ἰάμβοις (fr. 94; II,259 Schneid., cfr. A 3a) οὕτως (A 3a)·

καὶ τῆς ἀμάξης ἐλέγετο σταθμήσασθαι

τοὺς ἀστερίσκους, ἦι πλέουσι Φοίνικες.

κατὰ τινὰς δὲ μόνον δύο συνέγραψε Περὶ τροπῆς καὶ Ἰσημερίας (B 4), τὰ ἄλλα ἀκατάληπτα εἶναι δοκιμάσας. δοκεῖ δὲ κατὰ τινὰς πρῶτος ἀστρολογῆσαι καὶ ἡλιακὰς ἐκλείψεις καὶ τροπὰς προειπεῖν, ὡς φησιν Εὐδήμος (fr. 94 Speng.) ἐν τῇ περὶ τῶν Ἀστρολογουμένων ἱστορίᾳ· ὅθεν αὐτὸν καὶ Ξενοφάνης (21 B 19) καὶ Ἡρόδοτος

(I,74) θαυμάζει. μαρτυρεῖ δ' αὐτῶι καὶ Ἡράκλειτος (22 B 38) καὶ Δημόκριτος (68 B 115a).

(24) ἔνιοι δὲ καὶ αὐτὸν πρῶτον εἰπεῖν φασιν ἀθανάτους τὰς ψυχὰς· ὧν ἔστι Χοιρίλος ὁ ποιητής (fr. 12 Bernabé). πρῶτος δὲ καὶ τὴν ἀπὸ τροπῆς ἐπὶ τροπὴν πάροδον [τοῦ ἡλίου] εὔρε, καὶ πρῶτος τὸ τοῦ ἡλίου μέγεθος [τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου ὡσπερ καὶ τὸ τῆς σελήνης μέγεθος] τοῦ σεληναίου ἑπτακοσιοστὸν καὶ εἰκοστὸν μέρος ἀπεφήνατο κατὰ τινας. πρῶτος δὲ καὶ τὴν ὑστάτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς τριακάδα εἶπεν. πρῶτος δὲ καὶ περὶ φύσεως διελέχθη, ὡς τινες.

Ἄριστοτέλης (*De anima* I,2; 405a19) δὲ καὶ Ἰππίας (86 B 7) φασιν αὐτὸν καὶ τοῖς ἀψύχοις μεταδιδόναι ψυχῆς, τεκμαιρόμενον ἐκ τῆς λίθου τῆς μαγνήτιδος καὶ τοῦ ἠλέκτρου. παρὰ τε Αἰγυπτίων γεωμετερεῖν μαθόντα φησὶ Παμφίλη πρῶτον καταγράψαι κύκλου τὸ τρίγωνον ὀρθογώνιον καὶ θῦσαι βουῖν.

(25) (οἱ δὲ Πυθαγόραν φασίν, ὧν ἔστιν Ἀπολλόδωρος ὁ λογιστικός (cfr. Diogenes Laertius VIII,12). οὗτος [γὰρ] προήγαγεν ἐπὶ πλεῖστον, ἃ φησι Καλλίμαχος ἐν τοῖς Ἰάμβοις Εὐφορβον (Diogenes Laertius VIII,4) εὔρεῖν τὸν Φρύγα, οἷον ἄσκαληνὰ καὶ τρίγωνα' καὶ ὅσα γραμμικῆς ἔχεται θεωρίας.)

δοκεῖ δὲ καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἄριστα βεβουλευθῆναι. Κροίσου γοῦν πέμψαντος πρὸς Μιλησίους ἐπὶ συμμαχίαι ἐκώλυσεν· ὅπερ Κύρου κρατήσαντος ἔσωσε τὴν πόλιν. Κλύτος δὲ φησιν (fr. 3), ὡς Ἡρακλείδης (fr. 45 Wehrli) ἱστορεῖ, μονήρη αὐτὸν γεγονέναι καὶ ἰδιαστήν.

(26) ἔνιοι δὲ καὶ γῆμαι αὐτὸν καὶ Κύβισθον υἱὸν σχεῖν· οἱ δὲ ἄγαμον μεῖναι, τῆς δὲ ἀδελφῆς τὸν υἱὸν θέσθαι. ὅτε καὶ ἐρωτηθέντα, διὰ τί οὐ τεκνοποιεῖ, διὰ φιλοτεκνίαν εἰπεῖν. καὶ λέγουσιν ὅτι τῆς μητρὸς ἀναγκαζούσης αὐτὸν γῆμαι ἔλεγεν οὐδέπω καιρός· εἶτα, ἐπειδὴ παρήβησεν ἐγκειμένης, εἰπεῖν οὐκέτι καιρός. φησὶν δὲ καὶ

Ἰερώνυμος ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ δευτέρῳ Τῶν σποράδην ὑπομνημάτων (fr. 39 Wehrli), ὅτι βουλόμενος δεῖξαι ῥαίδιον εἶναι [τοῖς σοφοῖς] πλουτεῖν, φορᾶς ἐλαιῶν μελλούσης ἔσεσθαι, προνοήσας ἐμισθώσατο τὰ ἐλαιουργεῖα καὶ πάμπλειστα συνεῖλε χρήματα.

(27) ἀρχὴν δὲ τῶν πάντων ὕδωρ ὑπεστήσατο, καὶ τὸν κόσμον ἔμψυχον καὶ δαιμόνων πλήρη. τὰς τε ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ φασιν αὐτὸν εὑρεῖν καὶ εἰς τριακοσίας ἐξήκοντα πέντε ἡμέρας διελεῖν.

οὐδεις δὲ αὐτοῦ καθηγήσατο, πλὴν ὅτι εἰς Αἴγυπτον ἐλθὼν τοῖς ἱερεῦσι συνδιέτριψεν. ὁ δὲ Ἰερώνυμος (fr. 40 Wehrli) καὶ ἐκμετροῦσαί φησιν αὐτὸν τὰς πυραμίδας ἐκ τῆς σκιάς, παρατηρήσαντα ὅτε ἡμῖν ἰσομεγέθης ἐστί. συνεβίω δὲ καὶ Θρασυβούλῳ τῷ Μιλησίων τυράννῳ, καθά φησι Μινύης.

τὰ δὲ περὶ τὸν τρίποδα φανερὰ τὸν εὑρεθέντα ὑπὸ τῶν ἀλιέων καὶ διαπεμφθέντα τοῖς σοφοῖς ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Μιλησίων.

(28) φασὶ γὰρ Ἴωνικούς τινες νεανίσκους βόλον ἀγοράσαι παρὰ Μιλησίων ἀλιέων. ἀνασπασθέντος δὲ τοῦ τρίποδος ἀμφισβήτησις ἦν, ἕως οἱ Μιλήσιοι ἔπεμψαν εἰς Δελφούς· καὶ ὁ θεὸς ἔχρησεν οὕτως·

ἔκγονε Μιλήτου, τρίποδος πέρι Φοῖβον ἐρωτᾶις;

τίς σοφίηι πάντων πρῶτος, τούτου τρίποδ' αὐδῶ.

διδούσιν οὖν Θαλῆι· ὁ δὲ ἄλλῳ καὶ ἄλλος ἄλλῳ ἕως Σόλωνος· ὁ δὲ ἔφη σοφίαι πρῶτον εἶναι τὸν θεὸν καὶ ἀπέστειλεν εἰς Δελφούς.

ταῦτα δὲ ὁ Καλλίμαχος ἐν τοῖς Ἰάμβοις ἄλλως ἱστορεῖ, παρὰ Μαιανδρίου λαβὼν τοῦ Μιλησίου. Βαθυκλέα γὰρ τινὰ Ἀρκάδα φιάλην καταλιπεῖν καὶ ἐπισκῆψαι „δοῦναι τῶν σοφῶν ὀνηϊστῶι“. ἐδόθη δὲ Θαλῆι καὶ κατὰ περίοδον πάλιν Θαλῆι·

(29) ὁ δὲ τῷ Διδυμῆι Ἀπόλλωνι ἀπέστειλεν εἰπὼν οὕτω κατὰ τὸν Καλλίμαχον·

Θαλῆς με τῷ μεδεῦντι Νείλεω δήμου

δίδωσι, τοῦτο δις λαβὼν ἀριστεῖον.

τὸ δὲ πεζὸν οὕτως ἔχει· ‘Θαλῆς Ἐξαμύου Μιλήσιος Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ Ἑλλήνων ἀριστεῖον δις λαβὼν’. ὁ δὲ περιενεγκὼν τὴν φιάλην τοῦ Βαθυκλέους παῖς Θυρίων ἐκαλεῖτο, καθά φησιν Ἑλευσις ἐν τῷ Περὶ Ἀχιλλέως καὶ Ἀλέξων ὁ Μύνδιος ἐν ἐνάτῳ Μυθικῶν.

Εὐδοξος δ’ ὁ Κνίδιος καὶ Εὐάνθης ὁ Μιλήσιος φασὶ τῶν Κροίσου τινὰ φίλων λαβεῖν παρὰ τοῦ βασιλέως ποτήριον χρυσοῦν, ὅπως δῶι τῷ σοφωτάτῳ τῶν Ἑλλήνων· τὸν δὲ δοῦναι Θαλῆι.

(30) καὶ περιελθεῖν εἰς Χίλωνα· ὃν πυνθάνεσθαι τοῦ Πυθίου τίς αὐτοῦ σοφώτερος· καὶ τὸν ἀνειπεῖν Μύσωνα, περὶ οὗ λέξομεν. (τοῦτον οἱ περὶ τὸν Εὐδοξον ἀντὶ Κλεοβούλου τιθέασι, Πλάτων (*Protagoras* 343a) δ’ ἀντὶ Περιάνδρου.) περὶ αὐτοῦ δὴ τάδε ἀνεῖπεν ὁ Πῶθιος·

Οἰταῖόν τινά φημι Μύσων’ ἐνὶ Χηνὶ γενέσθαι

σοῦ μᾶλλον πραπίδεσσιν ἀρηρότα πευκαλίμησιν.

ὁ δὲ ἐρωτήσας ἦν Ἀνάχαρσις. Δαῖμαχος δ’ ὁ Πλατωνικὸς καὶ Κλέαρχος (fr. 70 Wehrli) φιάλην ἀποσταλῆναι ὑπὸ Κροίσου Πιττακῶι καὶ οὕτω περιενεχθῆναι. Ἄνδρων δ’ ἐν τῷ Τρίποδι (fr. 1) Ἀργείους ἄθλον ἀρετῆς τῷ σοφωτάτῳ τῶν Ἑλλήνων τρίποδα θεῖναι· κριθῆναι δὲ Ἀριστόδημον Σπαρτιάτην, ὃν παραχωρῆσαι Χίλωνι.

(31) μέμνηται τοῦ Ἀριστοδήμου καὶ Ἀλκαῖος (fr. 360 Lobel–Page) οὕτως·

ὥς γὰρ δὴ ποτ’ Ἀριστόδαμόν φασ’ οὐκ ἀπάλαμνον ἐν Σπάρτῃ λόγον

εἰπεῖν· χρήματ’ ἀνήρ, πενιχρὸς δ’ οὐδεὶς πέλετ’ ἐσλός.

ἔνιοι δὲ φασὶν ὑπὸ Περιάνδρου Θρασυβούλῳ τῷ Μιλησίων τυράννῳ πλοῖον ἔμφορτον ἀποσταλῆναι· τοῦ δὲ περὶ τὴν Κώϊαν θάλασσαν ναυαγήσαντος ὕστερον εὑρεθῆναι πρὸς τινῶν ἀλιέων τὸν τρίποδα. Φανόδικος δὲ περὶ τὴν Ἀθηναίων

θάλασσαν εύρεθῆναι καὶ άνενεχθέντα εἰς ἄστν γενομένης ἐκκλησίας Βίαντι
πεμφθῆναι· διὰ τί δέ, ἐν τῶι περὶ Βίαντος λέξομεν.

(32) ἄλλοι φασὶν ἠφαιστότευκτον εἶναι αὐτὸν καὶ δοθῆναι πρὸς τοῦ θεοῦ Πέλοπι
γαμοῦντι· αὐθὶς τε εἰς Μενέλαον ἐλθεῖν καὶ σὺν τῆι Ἑλένηι ἀρπασθέντα ὑπὸ
Ἄλεξάνδρου ῥιφῆναι εἰς τὴν Κώϊαν θάλασσαν πρὸς τῆς Λακαίνης, εἰπούσης ὅτι
περιμάχητος ἔσται. χρόνῳ δὲ Λεβεδίων τινῶν αὐτόθι γριφον ὠνησαμένων
καταληφθῆναι καὶ τὸν τρίποδα, μαχομένων δὲ πρὸς τοὺς ἀλιέας γενέσθαι τὴν
ἄνοδον ἕως τῆς Κῶ· καὶ ὡς οὐδὲν ἤνυτον, τοῖς Μιλησίοις μητροπόλει οὔσηι
μηνύουσιν. οἱ δ' ἐπειδὴ διαπρεσβευόμενοι ἠλογοῦντο, πρὸς τοὺς Κώϊους πολεμοῦσι.
καὶ πολλῶν ἐκατέρωθεν πιπτόντων ἐκπίπτει χρησμὸς δοῦναι τῶι σοφωτάτῳ· καὶ
ἀμφοτέρωι συνήνεσαν Θαλῆι. ὁ δὲ μετὰ τὴν περίοδον τῶι Διδυμεῖ τίθησιν
Ἄπόλλωνι.

(33) Κώϊοις μὲν οὖν τοῦτον ἐχρήσθη τὸν τρόπον·

οὐ πρότερον λήξει νεῖκος Μερόπων καὶ Ἰώνων,
πρὶν τρίποδα χρύσειον, ὃν Ἥφαιστος βάλε πόντῳ,
ἐκ πόλιος πέμψητε καὶ ἐς δόμον ἀνδρὸς ἴκηται,
ὃς σοφὸς ἦι τὰ τ' ἐόντα τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα.

Μιλησίοις δέ·

ἔκγονε Μιλήτου, τρίποδος πέρι Φοῖβον ἐρωτᾶις;

καὶ ὡς προείρηται. καὶ τότε μὲν οὕτως.

Ἐρμιππος (fr. 11 Wehrli) δ' ἐν τοῖς Βίοις εἰς τοῦτον ἀναφέρει τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινῶν
περὶ Σωκράτους. ἔφασκε γάρ, φασί, τριῶν τούτων ἕνεκα χάριν ἔχειν τῆι Τύχηι
πρῶτον μὲν ὅτι ἄνθρωπος ἐγενόμην καὶ οὐ θηρίον,
εἶτα ὅτι ἀνὴρ καὶ οὐ γυνή,
τρίτον ὅτι Ἕλλην καὶ οὐ βάρβαρος.

(34) λέγεται δ' ἀγόμενος ὑπὸ γραῶς ἐκ τῆς οἰκίας, ἵνα τὰ ἄστρα κατανοήσῃ, εἰς βόθρον ἐμπεσεῖν καὶ αὐτῶι ἀνοιμώξαντι φάναι τὴν γραῦν· „σὺ γάρ, ὦ Θαλῆ, τὰ ἐν ποσὶν οὐ δυνάμενος ἰδεῖν τὰ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ οἶε γνῶσεσθαι;“ οἶδε δ' αὐτὸν ἀστρονομούμενον καὶ Τίμων, καὶ ἐν τοῖς Σίλλοις (B 23 Diels) ἐπαινεῖ αὐτὸν λέγων·

οἶόν θ' ἑπτὰ Θάλητα σοφῶν σοφὸν ἀστρονόμημα.

τὰ δὲ γεγραμμένα ὑπ' αὐτοῦ φησι Λόβων ὁ Ἀργεῖος (fr. 8 Crönert) εἰς ἔπη τείνειν διακόσια. ἐπιγεγράφθαι δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς εἰκόνας τόδε·

τόνδε Θαλῆν Μίλητος Ἴας θρέψασ' ἀνέδειξεν
ἀστρολόγων πάντων πρεσβύτατον σοφίαι.

(35) τῶν τε αἰδομένων αὐτοῦ εἶναι τάδε·

οὐ τι τὰ πολλὰ ἔπη φρονίμην ἀπεφήνατο δόξαν·
ἐν τι μάτευε σοφόν,
ἐν τι κεδνὸν αἰροῦ·
λύσεις γὰρ ἀνδρῶν κωτίλων
γλώσσας ἀπεραντολόγους.

φέρεται δὲ καὶ ἀποφθέγματα αὐτοῦ τάδε·

πρεσβύτατον τῶν ὄντων θεός· ἀγέννητον γάρ.

κάλλιστον κόσμος· ποίημα γὰρ θεοῦ.

μέγιστον τόπος· ἅπαντα γὰρ χωρεῖ.

τάχιστον νοῦς· διὰ παντὸς γὰρ τρέχει.

ἰσχυρότατον ἀνάγκη· κρατεῖ γὰρ πάντων.

σοφώτατον χρόνος· ἀνευρίσκει γὰρ πάντα.

οὐδὲν ἔφη τὸν θάνατον διαφέρειν τοῦ ζῆν· „σὺ οὖν,“ ἔφη τις, „διὰ τί οὐκ ἀποθνήσκεις;“ „ὅτι“, ἔφη, „οὐδὲν διαφέρει.“

(36) πρὸς τὸν πυθόμενον τί πρότερον γέγονοι, νύξ ἢ ἡμέρα, „ἡ νύξ,“ ἔφη, „μιᾷ ἡμέραι πρότερον.“

ἠρώτησέ τις αὐτόν εἰ λήθοι θεοὺς ἄνθρωπος ἀδικῶν· „ἀλλ' οὐδὲ διανοούμενος,“ ἔφη.

πρὸς τὸν μοιχὸν ἐρόμενον, εἰ ὁμόσειε μὴ μεμοιχευκέναι, „οὐ χειρόν,“ ἔφη „μοιχείας ἐπιουκία.“

ἐρωτηθεὶς τί δύσκολον, ἔφη „τὸ ἑαυτὸν γινῶναι.“

τί δὲ εὐκόλον, „τὸ ἄλλω ὑποθέσθαι.“

τί ἥδιστον, „τὸ ἐπιτυχάνειν.“

τί τὸ θεῖον, „τὸ μήτε ἀρχὴν ἔχον μήτε τελευτήν.“

τί δὲ δύσολοκν εἶη τεθεαμένος, ἔφη· „γέροντα τύραννον.“

πῶς ἂν τις ἀτυχίαν ῥᾶιστα φέροι, „εἰ τοὺς ἐχθροὺς χειρόν πράσσοντας βλέποι.“

πῶς ἂν ἄριστα καὶ δικαιοτάτα βιώσαιμεν, „ἐὰν ἅ τοῖς ἄλλοις ἐπιτιμῶμεν, αὐτοὶ μὴ δρωμέν.“

(37) τίς εὐδαίμων, „ὁ τὸ μὲν σῶμα ὑγίης, τὴν δὲ ψυχὴν εὐπορος, τὴν δὲ φύσιν εὐπαιδέυτος.“

φίλων παρόντων καὶ ἀπόντων μεμνησθαί φησι· μὴ τὴν ὄψιν καλλωπίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν εἶναι καλόν.

„μὴ πλούτει,“ φησί, „κακῶς,“ „μηδὲ διαβαλλέτω σε λόγος πρὸς τοὺς πίστεως κεκοινωνηκότας.“

„οὓς ἂν ἐράνοὺς εἰσενέγκῃς.“ φησί „τοῖς γονεῦσιν, τοὺς αὐτοὺς προσδέχου καὶ παρὰ τῶν τέκνων.“

τὸν Νεῖλον εἶπε πληθύνειν ἀνακοπτομένων τῶν ῥευμάτων ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἐναντίων ὄντων.

φησί δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖ γεγενῆσθαι αὐτὸν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς τριακοστῆς ἐνάτης Ὀλυμπιάδος.

(38) ἐτελεύτησε δ' ἐτῶν ἑβδομήκοντα ὀκτώ (ἢ, ὡς Σωσικράτης φησίν, ἐνενήκοντα)· τελευτῆσαι γὰρ ἐπὶ τῆς πεντηκοστῆς ὀγδότης Ὀλυμπιάδος (548/545 BC), γεγονότα κατὰ Κροῖσον, ὧι καὶ τὸν Ἄλυν ὑποσχέσθαι ἄνευ γεφύρας περᾶσαι, τὸ ρεῖθρον παρατρέψαντα (546 BC, cfr. A 6).

γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλοι Θαλαῖ, καθά φησι Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὀμωνύμοις, πέντε· ῥήτωρ Καλλατιανὸς κακόζηλος· ζωγράφος Σικυώνιος μεγαλοφυής· τρίτος ἀρχαῖος πάνυ κατὰ Ἡσίοδον καὶ Ὅμηρον καὶ Λυκούργον· τέταρτος οὗ μέμνηται Δουῖρις ἐν τῷ Περὶ ζωγραφίας· πέμπτος νεώτερος, ἄδοξος, οὗ μνημονεύει Διονύσιος ἐν Κριτικοῖς.

(39) ὁ δ' οὖν σοφὸς ἐτελεύτησεν ἀγῶνα θεώμενος γυμνικὸν ὑπὸ τε καύματος καὶ δίψους καὶ ἀσθενείας, ἤδη γηραιός. καὶ αὐτοῦ ἐπιγέγραπται τῷ μνήματι·

ἢ ὀλίγον τότε σᾶμα τὸ δὲ κλέος οὐρανόμακες

τῷ πολυφροντίστῳ τοῦτο Θάλητος ὄρη.

ἔστι καὶ παρ' ἡμῖν ἐς αὐτὸν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐπιγραμμάτων ἢ Παμμέτρῳ τότε τὸ ἐπίγραμμα·

γυμνικὸν αὖ ποτ' ἀγῶνα θεώμενον, Ἥελιε Ζεῦ,

τὸν σοφὸν ἄνδρα Θαλῆν ἤρπασας ἐκ σταδίου.

αἰνέω ὅτι μιν ἐγγὺς ἀπήγαγες· ἢ γὰρ ὁ πρέσβυς

οὐκέθ' ὄρᾶν ἀπὸ γῆς ἀστέρας ἠδύνατο.

(40) τούτου ἐστὶν τὸ Γνωθὶ σαυτόν, ὅπερ Ἀντισθένης ἐν ταῖς Διαδοχαῖς Φημονόης εἶναί φησιν, ἐξειδιοποιήσασθαι δὲ αὐτὸ Χίλωνα. Περὶ δὴ τῶν ἑπτὰ – ἄξιον γὰρ ἐνταῦθα καθολικῶς κακείνων ἐπιμνησθῆναι – λόγοι φέρονται τοιοῦτοι. Δάμων ὁ Κυρηναῖος, γεγραφὼς Περὶ τῶν φιλοσόφων, πᾶσιν ἐγκαλεῖ, μάλιστα δὲ τοῖς ἑπτὰ. Ἄναξιμένης δὲ φησι πάντας ἐπιθέσθαι ποιητικῇ· ὁ δὲ Δικαίαρχος οὔτε σοφούς οὔτε

φιλοσόφους φησὶν αὐτοὺς γεγονέναι, συνετοὺς δὲ τινὰς καὶ νομοθετικούς.

Ἄρχετιμος δὲ ὁ Συρακούσιος ὁμιλίαν αὐτῶν ἀναγέγραφε παρὰ Κυψέλω, ἧ καὶ αὐτός φησι παρατυχεῖν· Ἐφορος δὲ παρὰ Κροίσω πλὴν Θαλοῦ. φασὶ δὲ τινες καὶ ἐν Πανιωνίῳ καὶ ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐν Δελφοῖς συνελθεῖν αὐτούς.

(41) διαφωνοῦνται δὲ καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν καὶ ἄλλου ἄλλο φασὶν εἶναι, ὡς ἐκεῖνο·

ἦν Λακεδαιμόνιος Χίλων σοφός, ὃς τάδ' ἔλεξε·

μηδὲν ἄγαν· καιρῷ πάντα πρόσεστι καλά.

στασιάζεται δὲ καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν. Λεάνδριος μὲν γὰρ ἀντὶ Κλεοβούλου καὶ Μύσωνος Λεώφαντον Γορσιάδα, Λεβέδιον ἢ Ἐφέσιον, ἐγκρίνει καὶ Ἐπιμενίδην τὸν Κρηῖτα· Πλάτων δὲ ἐν Πρωταγόρῳ (343a) Μύσωνα ἀντὶ Περιάνδρου· Ἐφορος δὲ ἀντὶ Μύσωνος Ἄναχαρσιν· οἱ δὲ καὶ Πυθαγόραν προσγράφουσιν. Δικαίαρχος δὲ (fr. 32 Wehrli) τέσσαρας ὠμολογημένους ἡμῖν παραδίδωσι, Θαλῆν, Βίαντα, Πιττακόν, Σόλωνα. ἄλλους δὲ ὀνομάζει ἕξ, ὧν ἐκλέξασθαι τρεῖς, Ἄριστόδημον, Πάμφυλον, Χίλωνα Λακεδαιμόνιον, Κλεόβουλον, Ἄναχαρσιν, Περιάνδρον. ἔνιοι προστιθέασιν Ἄκουσίλαον Κάβα ἢ Σκάβρα Ἄργεῖον.

(42) Ἐρμιππος δ' ἐν τῷ Περὶ τῶν σοφῶν ἑπτακαίδεκά φησιν, ὧν τοὺς ἑπτὰ ἄλλους ἄλλως αἰρεῖσθαι· εἶναι δὲ Σόλωνα, Θαλῆν, Πιττακόν, Βίαντα, Χίλωνα, <Μύσωνα,> Κλεόβουλον, Περιάνδρον, Ἄναχαρσιν, Ἄκουσίλαον, Ἐπιμενίδην, Λεώφαντον, Φερεκύδην, Ἄριστόδημον, Πυθαγόραν, Λᾶσον Χαρμαντίδου ἢ Σισυμβρίνου, ἢ ὡς Ἄριστόξενος (fr. 86 Wehrli) Χαβρίνου, Ἐρμιονέα, Ἄναξαγόραν. Ἴππόβοτος δὲ ἐν τῇ Τῶν φιλοσόφων ἀναγραφῇ· Ὀρφέα, Λίνον, Σόλωνα, Περιάνδρον, Ἄναχαρσιν, Κλεόβουλον, Μύσωνα, Θαλῆν, Βίαντα, Πιττακόν, Ἐπίχαρμον, Πυθαγόραν. Φέρονται δὲ καὶ τοῦ Θαλοῦ ἐπιστολαὶ αἶδε·

Θαλῆς Φερεκῦδει

(43) Πυνθάνομαί σε πρῶτον Ἴωνων μέλλειν λόγους ἀμφὶ τῶν θείων χρημάτων ἐς τοὺς Ἑλληνας φαίνειν. καὶ τάχα μὲν ἡ γνώμη τοι δικαίη ἐς τὸ ξυνὸν καταθέσθαι γραφὴν ἢ ἐφ' ὁποιοισοῦν ἐπιτρέπειν χρῆμα ἐς οὐδὲν ὄφελος. εἰ δὴ τοι ἦδιον, ἐθέλω γενέσθαι λεσχηνώτης περὶ ὀτέων γράφεις· καὶ ἦν κελεύης, παρὰ σὲ ἀφίξομαι ἐς Σῦρον. ἢ γὰρ ἂν φρενήρεις εἶημεν ἐγὼ τε καὶ Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, εἰ πλώσαντες μὲν ἐς Κρήτην κατὰ τὴν τῶν κείθι ἱστορίην, πλώσαντες δὲ ἐς Αἴγυπτον ὁμιλήσοντες τοῖς ἐκείνη ὅσοι ἱερεῖς τε καὶ ἀστρολόγοι, παρὰ σὲ δὲ μὴ πλώσαιμεν;

(44) ἤξει γὰρ καὶ ὁ Σόλων, ἦν ἐπιτρέπης. σὺ μέντοι χωροφιλέων ὀλίγα φοιτέεις ἐς Ἴωνίην, οὐδέ σε ποθὴ ἴσχει ἀνδρῶν ξείνων· ἀλλὰ, ὡς ἔλπομαι, ἐνὶ μούνῳ χρήματι πρόσκειαι τῇ γραφῇ. ἡμέες δὲ οἱ μηδὲν γράφοντες περιχωρέομεν τὴν τε Ἑλλάδα καὶ Ἀσίην.

Θαλῆς Σόλωνι

Ἵπαποστὰς ἐξ Ἀθηνέων δοκέεις ἂν μοι ἀρμοδιώτατα ἐν Μιλήτῳ οἶκον ποιέεσθαι παρὰ τοῖς ἀποίκιοις ὑμέων· καὶ γὰρ ἐνθαῦτά τοι δεινὸν οὐδέν. εἰ δὲ ἀσχαλήσεις ὅτι καὶ Μιλήσιοι τυραννεόμεθα—ἐχθαίρεις γὰρ πάντας αἰσυμνήτας—ἀλλὰ τέρποι ἂν σὺν τοῖς ἐτάροισι ἡμῖν καταβιούς. ἐπέστειλε δέ τοι καὶ Βίης ἦκειν ἐς Πριήνην· σὺ δὲ εἰ προσηνέστερόν τοι τὸ Πριηνέων ἄστῳ, κείθι οἰκέειν, καὶ αὐτοὶ παρὰ σὲ οἰκήσομεν.

Viz také Pseudo-Anaximenes, *I. list* = Diogenes Laertios, *Vitae philosophorum* II,4 Marcovich:

Ἀναξιμένης Πυθαγόρη·

Θαλῆς Ἐξαμύου ἐκ καλοῦ [πότμου ἐλθὼν] ἐπὶ γήρας, οὐκ εὐποτμος οἴχεται·
 εὐφρόνης, ὥσπερ ἐώθεν, ἅμα τῇ ἀμφιπόλῳ προϊῶν ἐκ τοῦ αὐλίου τὰ ἄστρα ἐθηεῖτο·
 καὶ οὐ γὰρ ἐς μνήμην ἔθετο θεγόμενος ἐς τὸ κρημνῶδες ἐκβὰς καταπίπτει.
 Μιλησίοισι μὲν νυν ὁ αἰθερολόγος ἐν τοιῶνδε κεῖται τέλει. ἡμέες δὲ οἱ λεσχηνῶται
 αὐτοῖ τε μεμνώμεθα τοῦ ἀνδρός, οἳ τε ἡμέων παῖδές τε καὶ λεσχηνῶται,
 ἐπιδεξιῶμεθα δ' ἔτι τοῖς ἐκείνου λόγοις. ἀρχὴ μέντοι παντὸς τοῦ λόγου Θαλῆ
 ἀνακείσθω.

Viz také Aisópos 40 Hausrath–Hunger:

ἀστρολόγος ἐξιὼν ἐκάστοτε ἐσπέρας ἔθος εἶχε τοὺς ἀστέρας ἐπισκοπεῖσθαι. καὶ
 δήποτε περιῶν εἰς τὸ προάστειον καὶ τὸν νοῦν ὅλον ἔχων πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔλαθε
 καταπεσὼν εἰς φρέαρ. ὀδυρομένου δὲ αὐτοῦ καὶ βοῶντος παριῶν τις ὡς ἤκουσε τῶν
 στεναγμῶν, προσελθὼν καὶ μαθὼν τὰ συμβεβηκότα ἔφη πρὸς αὐτόν· ὦ οὔτος, σὺ τὰ
 ἐν οὐρανῷ βλέπεις πειρῶμενος τὰ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ὀραῖς;

A 2 = *Súda*, s.v. Thalés = Théta 17

Θαλῆς Ἐξαμύου καὶ Κλεοβουλίνης Μιλήσιος, ὡς δὲ Ἡρόδοτος (cfr. 11 A 4) Φοῖνιξ,
 γεγονῶς πρὸ Κροίσου ἐπὶ τῆς Λε Ὀλυμπιάδος (640/637 BC), κατὰ δὲ Φλέγοντα
 γνωριζόμενος ἤδη ἐπὶ τῆς ζ (752/749 BC). ἔγραψε περὶ μετεώρων ἐν ἔπεσι (cfr. B 1),
 Περὶ ἰσημερίας (B 4) καὶ ἄλλα πολλά. ἐτελεύτησε δὲ γηραιὸς θεώμενος γυμνικὸν
 ἀγῶνα, πιληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ ὄχλου καὶ ἐκλυθεὶς ὑπὸ τοῦ καύματος.
 πρῶτος δὲ Θαλῆς τὸ τοῦ σοφοῦ ἔσχεν ὄνομα καὶ πρῶτος τὴν ψυχὴν εἶπεν ἀθάνατον
 ἐκλείψεις τε καὶ ἰσημερίας κατείληφεν. ἀποφθέγματα δὲ αὐτοῦ πλεῖστα καὶ τὸ

θρυλλούμενον ‘γνῶθι σαυτόν’. τὸ γὰρ ‘ἐγγύα, πάρα δ’ ἄτα’ Χίλωνός ἐστι μᾶλλον
ιδιοποιησαμένου αὐτὸ καὶ τὸ ‘μηδὲν ἄγαν’.

Θαλῆς ὁ φυσικὸς φιλόσοφος ἐπὶ Δαρείου (!) προειπὼν τὴν τοῦ ἡλίου ἐκλειψιν.

A 3 = *Scholia in Platonem* (scholia vetera, in *Rempubl.*) 600a

Θαλῆς Ἐξαμύου Μιλήσιος, Φοῖνιξ δὲ καθ’ Ἡρόδοτον (11 A 4). οὗτος πρῶτος
ὠνομάσθη σοφός. εὔρε γὰρ τὸν ἥλιον ἐκλείπειν ἐξ ὑποδρομῆς σελήνης καὶ μικρὰν
ἄρκτον αὐτὸς ἔγνω καὶ τὰς τροπὰς πρῶτος Ἑλλήνων καὶ περὶ μεγέθους ἡλίου καὶ
φύσεως. ἀλλὰ καὶ ἄψυχα ψυχὴν ἔχειν ὅπως οὖν ἐκ τῆς μαγνήτιδος καὶ τοῦ
ἡλέκτρου. ἀρχὴν δὲ τῶν στοιχείων τὸ ὕδωρ. τὸν δὲ κόσμον ἔμψυχον ἔφη καὶ
δαιμόνων πλήρη. ἐπαιδεύθη ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τῶν ἱερέων. τούτου τὸ „γνῶθι
σαυτόν“. ἐτελεύτησε δὲ μονήρης γηραιὸς γυμνικὸν ἀγῶνα θεώμενος ὑπὸ καύματος
ἐκλυθεῖς.

A 3a = Kallimachos, *Iamb.* fr. 94; Pap. Oxyrh. VII,33 (cfr. Pfeiffer, *Callimachi frag. nuper rep.*
43nn.)

ἔπλευσεν ἐς Μίλητον· ἦν γὰρ ἡ νίκη
Θάλητος, ὅς τ’ ἦν τᾶλλα δεξιὸς γνώμην
καὶ τῆς ἀμάξης ἐλέγετο σταθμήσασθαι
τοὺς ἀστερίσκους, ἦι πλέουσι Φοίνικες.
εὔρεν δ’ ὁ προυσέληνος αἰσίῳ σίττι
ἐν τοῦ Διδυμέος τὸν γέροντα κωνήῳ
ξύοντα τὴν γῆν καὶ γράφοντα τὸ σχῆμα,
τουξεῦρ’ ὁ Φρὺξ Εὐφορβος, ὅστις ἀνθρώπων

τρίγωνα καὶ σκαληνὰ πρῶτος ἔγραψε
 καὶ κύκλον ἔλ[ικα(?)] κηρίδαξε νηστεύειν
 τῶν ἐμπνεόντων· οἱ δ' ἄρ' οὐχ ὑπήκουσαν,
 οὐ πάντες, ἀλλ' οὐς εἶχεν [οὔτερος δαίμων].
 πρὸς δὴ μιν ᾧδ' ἔφησε [παῖς Βαθύκληιος]:
 ἐκεῖνο τουλόχρυσον ἐξ [ἐμοῦ δέξαι],
 οὐμὸς πατὴρ ἐφείτο τοῦ [χρεῶν ἄγχι]
 δοῦναι, τίς ὑμέων τῶν σοφ[ῶν ὀνήϊστος]
 τῶν ἐπτά, κηγὼ σοι δίδωμ' [ἀριστήιον]
 Θαλῆς δὲ τῶι σκίπωνι τοῦδα[φος ψήσας]
 καὶ τὴν ὑπήνην τήτέρηι [λαβῶν χειρὶ]
 ἐξεῖπε· τὴν δόσιν μὲν [οὐκ ἔγωγ' ἄξω],
 σὺ δ' εἰ[τοκ]εῶνος μὴ λό[γους ἀτιμάζεις]
 Βίης ...

A 4 = Hérodotos, *Historiae* I,170

χρηστή δὲ καὶ πρὶν ἢ διαφθαρῆναι Ἰωνίην Θαλέω ἀνδρὸς Μιλησίου ἐγένετο (sc. ἡ
 γνώμη), τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος, ὃς ἐκέλευε ἐν βουλευτήριον Ἰωνας
 ἐκτῆσθαι, τὸ δὲ εἶναι ἐν Τέωι (Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης), τὰς δὲ ἄλλας πόλιας
 οἰκειομένας μηδὲν ἦσσαν νομίζεσθαι κατάπερ εἰ δῆμοι εἶεν.

A 5 /1 = Hérodotos, *Historiae* I,74

διαφέρουσι δέ σφι ἐπ' ἴσης τὸν πόλεμον τῶι ἔκτωι ἔτει συμβολῆς γενομένης
 συνήνεικε, ὥστε τῆς μάχης συνεστεώσης τὴν ἡμέρην ἑξαπίνης νύκτα γενέσθαι. τὴν
 δὲ μεταλλαγὴν ταύτην τῆς ἡμέρης Θαλῆς ὁ Μιλήσιος τοῖσι Ἴωσι προηγόρευσε
 ἔσεσθαι, οὖρον προθέμενος ἐνιαυτὸν τοῦτον, ἐν τῶι δὴ καὶ ἐγένετο ἡ μεταβολή.

A 5 /2 = Kléméns Alexandrijský, *Stromata* I,65,1

Θαλῆν δὲ Εὐδήμος (fr. 94 Sp., cfr. 21 B 19) ἐν ταῖς Ἀστρολογικαῖς ἱστορίαις τὴν
 γενομένην ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου προειπεῖν φησι, καθ' οὓς χρόνους συνῆψαν μάχην
 πρὸς ἀλλήλους Μῆδοί τε καὶ Λυδοὶ βασιλεύοντος Κυαξάρους μὲν τοῦ Ἀστυάγου
 πατρὸς Μήδων, Ἀλυάττου δὲ τοῦ Κροίσου Λυδῶν. συνάδει δὲ αὐτῶ καὶ Ἡρόδοτος
 ἐν τῇ πρώτῃ. εἰσὶ δὲ οἱ χρόνοι ἀμφὶ τὴν πεντηκοστὴν ὀλυμπιάδα (580/577 BC).

A 5 /3 = Eusebios, *Chron.*, Arm. Ol. 49,2

Θαλῆς Μιλήσιος ἔκλειψιν ἡλίου σύμπασαν προεῖπεν.

A 5 /4 = Eusebios, *Chron.*, in: Hieronymus

solis facta defectio, cum futuram eam Thales ante dixisset ... Alyattes et Astyages dimicaverunt.

A 5 /5 = Cicero, *De divinatione* I,49,112

primus defectionem solis, quae Astyage regnante facta est, praedixisse fertur.

A 5 /6 = Plinius, *Naturalis historia* II,53

apud Graecos autem investigavit [defectus rationem] primus omnium Thales Milesius olympiadis
 XLVIII anno quarto praedicto solis defectu, qui Alyatte rege factus est urbis conditae CLXX.

A 6 = Hérodotos, *Historiae* I,75

ὡς δὲ ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἄλυν ποταμὸν ὁ Κροῖσος, τὸ ἐνθεῦτεν, ὡς μὲν ἐγὼ λέγω, κατὰ τὰς εὐούσας γεφύρας διεβίβασε τὸν στρατόν, ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων, Θαλῆς οἱ ὁ Μιλήσιος διεβίβασε. ἀπορέοντος γὰρ Κροίσου, ὅπως οἱ διαβήσεται τὸν ποταμὸν ὁ στρατός ..., λέγεται παρεόντα τὸν Θαλῆν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ποιῆσαι αὐτῷ τὸν ποταμὸν ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ῥέοντα τοῦ στρατοῦ καὶ ἐκ δεξιῆς ῥέειν, ποιῆσαι δὲ ὧδε· ἄνωθεν τοῦ στρατοπέδου ἀρξάμενον διώρυχα βαθέαν ὀρύσσειν ἄγοντα μνηοειδέα, ὅπως ἂν τὸ στρατόπεδον ἰδρυμένον κατὰ νώτου λάβοι, ταύτη κατὰ τὴν διώρυχα ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ῥεέθρων, καὶ αὗτις παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον ἐς τὰ ἀρχαῖα ἐσβάλλοι. ὥστε ἐπεῖτε καὶ ἐσχίσθη τάχιστα ὁ ποταμὸς, ἀμφοτέρῃ διαβατὸς ἐγένετο.

A 7 /1 = Eusebios, *Chronicae* in: Kyrillos, *Contra Iulianem* I; p. 12

τριακοστῇ πέμπτῃ ὀλυμπιάδι (640/637 BC) Θαλῆς Μιλήσιος πρῶτος φυσικὸς φιλόσοφος γενέσθαι λέγεται, παρατείνασθαι δὲ τὴν ζωὴν αὐτοῦ φασιν ἕως πεντηκοστῆς ὀγδόης ὀλ. (548/545 BC).

A 7 /2 = Eusebios, *Chronicae* in: Hieron. Ol. 35,1

Thales Milesius Examysis filius primus physicus philosophus agnoscitur, quem aiunt vixisse usque ad LVIII olympiadem.

A 7 /3 = Abulfaragus p. 33 Pococke

tradit Cyrillus in libro suo quo respondet Iuliano ... fuisse Thaletem ante initium regni Nebuchadnesaris XXVIII annis. dicit autem Porphyrius floruisse Thaletem post Nebuchadnesarem CXXIII annis.

A 8 /1 = Ἐκλογή Ἱστοριῶν *Parisina* (Cramer, *An. Par.* II,263)

κατὰ τούτους τοὺς χρόνους Θαλῆς Μιλήσιος ἐν Τενέδῳ ἀπέθανε καὶ Σίβυλλα Ἐρυθραία ἐγνωρίζετο.

A 8 /2 = *Chronicon paschale* 214,20 Bekk.

τούτῳ τῷ ἔτει Θαλῆς ὁ Μιλήσιος φιλόσοφος ἐν Τενέδῳ ἀπέθανεν.

A 8 /3 = Plútarchos, *Solon* 12,11

ὅμοιον δέ τι καὶ Θαλῆν εἰκάσαι λέγουσι· κελεῦσαι γὰρ αὐτὸν ἐν τινὶ τόπῳ τῆς Μιλησίας φαύλῳ καὶ παρορρωμένῳ τελευτήσαντα θεῖναι, προειπὼν ὡς ἀγορὰ ποτε τοῦτο Μιλησίων ἔσται τὸ χωρίον.

A 9 = Platón, *Theaetetus* 174a

ὥσπερ καὶ Θαλῆν ἀστρονομοῦντα, ὦ Θεόδωρε, καὶ ἄνω βλέποντα, πεσόντα εἰς φρέαρ, Θραϊττά τις ἐμμελῆς καὶ χαρίεσσα θεραπεινὴς ἀποσκῶψαι λέγεται, ὡς τὰ μὲν ἐν οὐρανῷ προθυμοῖτο εἰδέναι, τὰ δ' ὀπισθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ πόδας λανθάνοι αὐτόν.

Viz A 1,34.

A 10 = Aristotelés, *Politica* I,11; 1259a6

πάντα γὰρ ὠφέλιμα ταῦτ' ἐστὶ τοῖς τιμῶσι τὴν χρηματιστικὴν, οἷον καὶ τὸ Θαλέω τοῦ Μιλησίου. τοῦτο γὰρ ἐστὶ κατανόημά τι χρηματιστικόν· ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν διὰ τὴν σοφίαν προσάπτουσι, τυγχάνει δὲ καθόλου τι ὄν. ὀνειδιζόντων γὰρ αὐτῶι διὰ τὴν πενίαν ὡς ἀνωφελοῦς τῆς φιλοσοφίας οὔσης, κατανοήσαντά φασιν αὐτὸν ἐλαιῶν φορὰν ἐσομένην ἐκ τῆς ἀστρολογίας, ἔτι χειμῶνος ὄντος εὐπορήσαντα χρημάτων ὀλίγων ἀρραβῶνας διαδοῦναι τῶν ἐλαιουργείων τῶν τ' ἐν Μιλήτῳ καὶ Χίῳ πάντων, ὀλίγου μισθωσάμενον ἅτ' οὐδενὸς ἐπιβάλλοντος. ἐπειδὴ δ' ὁ καιρὸς ἦκε, πολλῶν ζητουμένων ἅμα καὶ ἐξαίφνης, ἐκμισθοῦντα ὄν τρόπον ἠβούλετο, πολλὰ χρήματα συλλέξαντα ἐπιδεῖξαι, ὅτι ῥαϊδίον ἐστὶ πλουτεῖν τοῖς φιλοσόφοις, ἂν βούλωνται, ἀλλ' οὐ τοῦτ' ἐστὶ περὶ ὃ σπουδάζουσιν.

A 11 /1 = Proklos, *In Euclidem* 65,3 Friedl. (= Eudémios, *Geometriké historia*, fr. 84 Speng.)

ὥσπερ οὖν παρὰ τοῖς Φοίνιξιν διὰ τὰς ἐμπορείας καὶ τὰ συναλλάγματα τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ἢ τῶν ἀριθμῶν ἀκριβῆς γνῶσις, οὕτω δὴ καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἢ γεωμετρία διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν εὔρηται. Θαλῆς δὲ πρῶτον εἰς Αἴγυπτον ἐλθὼν μετήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν θεωρίαν ταύτην καὶ πολλὰ μὲν αὐτὸς εὔρεν, πολλῶν δὲ τὰς ἀρχὰς τοῖς μετ' αὐτὸν ὑφηγήσατο τοῖς μὲν καθολικώτερον ἐπιβάλλων, τοῖς δὲ αἰσθητικώτερον.

A 11 /2 = Plútarchos, *Solon* 2,8

καὶ Θαλῆν δέ φασιν ἐμπορίαι χρήσασθαι καὶ Ἴπποκράτην (c. 42) τὸν μαθηματικόν, καὶ Πλάτωνι τῆς ἀποδημίας ἐφόδιον ἐλαίου τινὸς ἐν Αἰγύπτῳ διάθεσιν γενέσθαι.

A 11 /3 = Plútarchos, *De Iside et Osiride* 34

οἶονται δὲ καὶ Ὅμηρον ὥσπερ Θαλῆ μαθόντα παρ' Αἰγυπτίων ὕδωρ ἀρχὴν ἀπάντων καὶ γένεσιν τίθεσθαι.

A 11 /4 = Iosephus Flavius, *Contra Apionem* I,2

ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων πρώτους παρ' Ἑλλησι φιλοσοφήσαντας οἶον Φερεκύδην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα πάντες συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γενομένους μαθητὰς ὀλίγα συγγράψαι καὶ ταῦτα τοῖς Ἑλλησιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιότατα καὶ μόλις αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

A 11 /5 = Áetios I,3,1 Diels

φιλοσοφήσας ἐν Αἰγύπτῳ ἦλθεν εἰς Μίλητον πρεσβύτερος.

A 11 /6 = Iamblichos, *Vita Pythagorica* 12

προετρέψατο εἰς Αἴγυπτον διαπλεῦσαι καὶ τοῖς ἐν Μέμφιδι καὶ Διοσπόλει μάλιστα συμβαλεῖν ἱερεῦσι· παρὰ γὰρ ἐκείνων καὶ ἑαυτὸν ἐφωδιάσθαι ταῦτα, δι' ἃ σοφὸς παρὰ τοῖς πολλοῖς νομίζεται.

A 11a = Himeros Sofist., *Declamationes et orationes* 28

ἦιδε μὲν Ὀλυμπίασι τὴν Ἰέρωνος δόξαν πρὸς Λύραν ὁ Πίνδαρος· ἦιδε δὲ ὁ Ἄνακρέων τὴν Πολυκράτους τύχην Σαμίων τῆι θεᾷ πέμπουσιν ἱερά· καὶ Ἄλκαϊος ἐν ὠδαῖς εἶχε Θαλῆν, ὅτε καὶ Λέσβος πανήγυριν ...

A 12 = Aristotelés, *Metaphysica* I,3; 983b6

τῶν δὴ πρῶτον φιλοσοφησάντων οἱ πλείστοι τὰς ἐν ὕλης εἶδει μόνας ὠιήθησαν ἀρχὰς εἶναι πάντων· ἐξ οὗ γὰρ ἔστιν ἅπαντα τὰ ὄντα καὶ ἐξ οὗ γίγνεται πρῶτου καὶ εἰς ὃ φθείρεται τελευταῖον, τῆς μὲν οὐσίας ὑπομενούσης τοῖς δὲ πάθεσι μεταβαλλούσης, τοῦτο στοιχεῖον καὶ ταύτην ἀρχὴν φασιν εἶναι τῶν ὄντων, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε γίνεσθαι οὐδὲν οἴονται οὔτ' ἀπόλλυσθαι, ὡς τῆς τοιαύτης φύσεως ἀεισωιζομένης...

(983b17) δεῖ γὰρ εἶναι τινα φύσιν ἢ μίαν ἢ πλείους μιᾶς, ἐξ ὧν γίγνεται τᾶλλα σωιζομένης ἐκείνης. τὸ μέντοι πλῆθος καὶ τὸ εἶδος τῆς τοιαύτης ἀρχῆς οὐ τὸ αὐτὸ πάντες λέγουσιν, ἀλλὰ Θαλῆς μὲν ὁ τῆς τοιαύτης ἀρχηγὸς φιλοσοφίας ὕδωρ εἶναι φησιν (διὸ καὶ τὴν γῆν ἐφ' ὕδατος ἀπεφαίνετο εἶναι), λαβὼν ἴσως τὴν ὑπόληψιν ταύτην ἐκ τοῦ πάντων ὄραν τὴν τροφήν ὑγρὰν οὔσαν καὶ αὐτὸ τὸ θερμὸν ἐκ τούτου γιγνόμενον καὶ τούτωι ζῶν (τὸ δ' ἐξ οὗ γίγνεται, τοῦτ' ἐστὶν ἀρχὴ πάντων), διὰ τε δὴ τοῦτο τὴν ὑπόληψιν λαβὼν ταύτην καὶ διὰ τὸ πάντων τὰ σπέρματα τὴν φύσιν ὑγρὰν ἔχειν· τὸ δ' ὕδωρ ἀρχὴ τῆς φύσεως ἐστὶ τοῖς ὑγροῖς. εἰσὶ δὲ τινες οἱ καὶ τοὺς παμπαλαίους καὶ πολὺ πρὸ τῆς νῦν γενέσεως καὶ πρῶτους θεολογήσαντας οὕτως οἴονται περὶ τῆς φύσεως ὑπολαβεῖν· Ὠκεανὸν τε γὰρ καὶ Τηθὺν ἐποίησαν τῆς γενέσεως πατέρας (*Ilias* 14,201) καὶ τὸν ὄρκον τῶν θεῶν ὕδωρ, τὴν καλουμένην ὑπ'

αὐτῶν Στύγα τῶν ποιητῶν (*Ilias* 15,37 etc.)· τιμιώτατον μὲν γὰρ τὸ πρεσβύτατον, ὄρκος δὲ τὸ τιμιώτατόν ἐστιν.

A 13 /1 = Simplikios, *In Physica* 23,21

τῶν δὲ μίαν καὶ κινουμένην λεγόντων τὴν ἀρχὴν, οὓς καὶ φυσικοὺς ἰδίως καλεῖ [Aristotelés], οἱ μὲν πεπερασμένην αὐτὴν φασιν, ὥσπερ Θαλῆς μὲν Ἐξαμύου Μιλήσιος καὶ Ἴππων, ὃς δοκεῖ καὶ ἄθεος γεγονέναι, ὕδωρ ἔλεγον τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν φαινομένων κατὰ τὴν αἴσθησιν εἰς τοῦτο προαχθέντες· καὶ γὰρ τὸ θερμὸν τῶι ὑγρῶι ζῆι καὶ τὰ νεκρούμενα ξηραίνεται καὶ τὰ σπέρματα πάντων ὑγρὰ καὶ ἡ τροφή πᾶσα χυλώδης· ἐξ οὗ δὲ ἐστὶν ἕκαστα, τούτῳ καὶ τρέφεσθαι πέφυκε· τὸ δὲ ὕδωρ ἀρχὴ τῆς ὑγρᾶς φύσεώς ἐστι καὶ συνεκτικὸν πάντων· διὸ πάντων ἀρχὴν ὑπέλαβον εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὴν γῆν ἐφ' ὕδατος ἀπεφάναντο κειῖσθαι.

A 13 /2 = Simplikios, *In Physica* 458,23

οἱ μὲν ἔν τι στοιχεῖον ὑποτιθέντες τοῦτο ἄπειρον ἔλεγον τῶι μεγέθει, ὥσπερ Θαλῆς μὲν ὕδωρ.

A 13 /3 = Serv., *Ad Vergilii Aen.* XI,186

apud varias gentes diversa fuerunt genera sepulturae, inde est quod alii obruntur, alii exuruntur ...
Thales vero, qui confirmat omnia ex umore creari, dicit obruenda corpora, ut possint in umorem resolvi.

A 13a = Áetios I,17,1 Diels

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ κράσεις εἶναι τὰς τῶν στοιχείων μίξεις κατ' ἀλλοίωσιν.

A 13b = Áetios II,1,2 Mansfeld–Runia

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἓνα τὸν κόσμον.

A 13c = Áetios II,12,1 Mansfeld–Runia

Θαλῆς, Πυθαγόρας, οἱ ἀπ' αὐτοῦ μεμερίσθαι τὴν τοῦ παντός οὐρανοῦ σφαῖραν εἰς κύκλους πέντε, οὐστίνας προσαγορεύουσι ζώνας. καλεῖται δ' αὐτῶν ὁ μὲν ἀρκτικός καὶ ἀειφανής, ὁ δὲ θερινὸς τροπικός, ὁ δὲ ἰσημερινός, ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικός, ὁ δὲ ἀνταρκτικός τε καὶ ἀφανής. λοξὸς δὲ τοῖς τρισὶ μέσοις ὁ καλούμενος ζωδιακὸς ὑποβέβληται, παρεπιψαύων τῶν μέσων τριῶν· πάντας δὲ αὐτοὺς ὁ μεσημβρινὸς πρὸς ὀρθὰς ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ τὸ ἀντίξουν τέμνει.

A 14 /1 = Aristotelés, *De caelo* II,13; 294a28-34

Οἱ δ' ἐφ' ὕδατος κεῖσθαι [τὴν γῆν]. Τοῦτον γὰρ ἀρχαιότατον παρειλήφαμεν τὸν λόγον, ὃν φασιν εἰπεῖν Θαλῆν τὸν Μιλήσιον, ὡς διὰ τὸ πλωτὴν εἶναι μένουσαν ὥσπερ ξύλον ἢ τι τοιοῦτον ἕτερον (καὶ γὰρ τούτων ἐπ' ἀέρος μὲν οὐθὲν πέφυκε μένειν, ἀλλ' ἐφ' ὕδατος), ὥσπερ οὐ τὸν αὐτὸν λόγον ὄντα περὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ὀχοῦντος τὴν γῆν· οὐδὲ γὰρ τὸ ὕδωρ πέφυκε μένειν μετέωρον, ἀλλ' ἐπίτινός ἐστιν.

A 14 /2 = Simplikios, *In De caelo* 522,14

Θαλοῦ τοῦ Μιλησίου τίθησιν (δόξαν) ἐφ' ὕδατος λέγοντος ὀχεῖσθαι τὴν γῆν ὥσπερ ξύλον ἢ ἄλλο τι τῶν ἐπινήχεσθαι τῷ ὕδατι πεφυκότων. πρὸς ταύτην δὲ τὴν δόξαν ὁ Ἀριστοτέλης ἀντιλέγει μᾶλλον ἴσως ἐπικρατοῦσαν διὰ τὸ καὶ παρ' Αἰγυπτίοις οὕτως ἐν μύθου σχήματι λέγεσθαι καὶ τὸν Θαλῆν ἴσως ἐκεῖθεν τὸν λόγον κεκομικέναι.

A 15 /1 = Seneca, *Naturales Quaestiones* III,14; 106,9 Gercke

Thaletis inepta sententia est. ait enim terrarum orbem aqua sustineri et vehi more navigii mobilitateque eius fluctuare tunc cum dicitur tremere. non est ergo mirum, si abundat humor ad flumina profundenda, cum mundus in humore sit totus.

A 15 /2 = Áetios III,11,1 Diels

οἱ ἀπὸ Θάλεω τὴν γῆν μέσῃν.

A 16 /1 = Hérodotos, *Historiae* II,20

τῶν ἢ ἐτέρῃ μὲν λέγει τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν τὸν ποταμὸν κωλύοντας ἐς θάλασσαν ἐκρέειν τὸν Νεῖλον ...

A 16 /2 = Áetios IV,1,1 Diels

Θαλῆς τοὺς ἐτησίας ἀνέμους οἶεται πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀντιπροσώπους ἐπαίρειν τοῦ Νεῖλου τὸν ὄγκον διὰ τὸ τὰς ἐκροὰς αὐτοῦ τῇ παροιδῆσει τοῦ ἀντιπαρήκοντος πελάγους ἀνακόπτεσθαι.

A 17 = Derkyllidés, in: Theón ze Smyrny, *De utilitate mathematicae* 198,14-18 Hiller

Εὐδημος (fr. 94 Sp.) ἱστορεῖ ἐν ταῖς Ἀστρολογίαις, ὅτι Οἰνοπίδης (c. 41,7) εὗρε πρῶτος τὴν τοῦ ζωδιακοῦ λόξωσιν [var.: διάζωσιν] καὶ τὴν τοῦ μεγάλου ἐνιαυτοῦ περίστασιν, Θαλῆς δὲ ἡλίου ἔκλειψιν καὶ τὴν κατὰ τὰς τροπὰς αὐτοῦ περίοδον, ὡς οὐκ ἴση ἀεὶ συμβαίνει.

A 17a /1 = Áetios II,13,1 Mansfeld–Runia

Περὶ οὐσίας τῶν ἄστρον πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν·
Θαλῆς γεώδη μὲν ἔμπυρα δὲ τὰ ἄστρα.

A 17a /2 = Áetios II,20,9 Mansfeld–Runia

Περὶ οὐσίας ἡλίου·
Θαλῆς γεοειδῆ.

A 17a /3 = Áetios II,24,1 Mansfeld–Runia

Θαλῆς πρῶτος ἔφη ἐκλείπειν τὸν ἡλίον τῆς σελήνης αὐτὸν ὑπερχομένης κατὰ κάθετον, οὐσης φύσει γεώδους. βλέπεσθαι δὲ τοῦτο κατοπτρικῶς ὑποτιθέμενον τῷ δίσκῳ.

A 17b = Áetios II,28,5 Mansfeld–Runia

Περὶ φωτισμῶν σελήνης·

Θαλῆς πρῶτος ἔφη ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι.

A 18 = Plinius, *Naturalis Historia* XVIII,213 (= DK 12 A 20)

occasum matutinum Vergiliarum Hesiodus nam huius quoque nomine exstat Astrologia (c. 4) tradidit fieri, cum aequinoctium autumnus conficeretur, Thales XXV. die ab aequinoctio.

A 19 = Apuleius, *Florida* 18,94-113; 37, 10 Helm.

Thales Milesius ex septem illis sapientiae memoratis viris facile praecipuus (enim geometriae penes Graios primus repertor et naturae certissimus explorator et astrorum peritissimus contemplator) maximas res parvis lineis repperit: temporum ambitus ventorum flatus, stellarum meatus, tonitruum sonora miracula, siderum obliqua curricula, solis annua reverticula idem lunae vel nascentis incrementa vel senescentis dispendia vel delinquentis obstiticula. idem sane iam proclivi senectute divinam rationem de sole commentus est, quam equidem non didici modo, verum etiam experiundo comprobavi, quoties sol magnitudine sua circulum quem permeat metiatur. id a se recens inventum Thales memoratur edocuisse Mandrolytum Priensem, qui nova et inopinata cognitione impendio delectatus optare iussit quantam vellet mercedem sibi pro tanto documento rependi: „satis“ inquit „mihi fuerit mercedis“ Thales sapiens, „si id quod a me didicisti cum proferre ad quosdam coeperis, tibi non adsciveris, sed eius inventi me potius quam alium repertorem praedicaris“.

Cfr. Júlianos, *Oratio* III,162,2 Hertl.

ἐρομένου γάρ τινος, ὑπὲρ ὧν ἔμαθεν ὀπόσον τινὰ χρὴ καταβαλεῖν μισθόν· ὁμολογῶν, ἔφη, τὸ παρ' ἡμῶν μαθεῖν τὴν ἀξίαν ἡμῖν ἐκτίσεις.

A 20 /1 = Proklos, *In Euclidem* 157,10 Friedl.

τὸ μὲν οὖν διχοτομεῖσθαι τὸν κύκλον ὑπὸ τῆς διαμέτρου πρῶτον Θαλῆν ἐκεῖνον ἀποδειξάι φασιν.

A 20 /2 = Proklos, *In Euclidem* 250,20

τῷ μὲν οὖν Θαλῆι τῷ παλαιῷ πολλῶν τε ἄλλων εὐρέσεως ἔνεκα καὶ τοῦδε τοῦ θεωρήματος χάρις. λέγεται γὰρ δὴ πρῶτος ἐκεῖνος ἐπιστῆσαι καὶ εἰπεῖν, ὡς ἄρα παντὸς ἰσοσκελοῦς αἰ πρὸς τῇ βάσει γωνία ἴσαι εἰσίν, ἀρχαικώτερον δὲ τὰς „ἴσας“ ὁμοίας προσειρηκέναι.

A 20 /3 = Proklos, *In Euclidem* 299,1

τοῦτο τοίνυν τὸ θεώρημα δείκνυσιν, ὅτι δύο εὐθειῶν ἀλλήλας τεμνουσῶν αἰ κατὰ κορυφὴν γωνία ἴσαι εἰσίν, εὐρημένον μὲν, ὡς φησιν Εὐδημος, ὑπὸ Θαλοῦ πρώτου.

A 20 /4 = Proklos, *In Euclidem* 352,14

Εὐδημος δὲ ἐν ταῖς Γεωμετρικαῖς ἱστορίαις (fr. 87) εἰς Θαλῆν τοῦτο ἀνάγει τὸ θεώρημα· τὴν γὰρ τῶν ἐν θαλάττῃ πλοίων ἀπόστασιν δι' οὗ τρόπου φασὶν αὐτὸν δεικνύναι, τούτῳ προσχρησθαί φησιν ἀναγκαῖον.

A 21 /1 = Plinius, *Naturalis historia* XXXVI,82

mensuram altitudinis earum deprehendere invenit Thales Milesius umbram metiendo qua hora par esse corpori solet.

A 21 /2 = Plútarchios, *Septem sapientium convivium* 2; 147a

τὴν βακτηρίαν στήσας ἐπὶ τῷ πέρατι τῆς σκιάς ἦν ἡ πυραμὶς ἐποίει, γενομένων τῆι ἐπαφῇ τῆς ἀκτίνος δυεῖν τριγώνων ἔδειξας, ὃν ἡ σκιά πρὸς τὴν σκιάν λόγον εἶχε, τὴν πυραμίδα πρὸς τὴν βακτηρίαν ἔχουσαν.

A 22 /1 = Aristotelés, *De anima* I,5; 411a7

καὶ ἐν τῷ ὅλῳι δέ τινες αὐτὴν [τὴν ψυχὴν] μεμεῖχθαί φασιν, ὅθεν ἴσως καὶ Θαλῆς ὠήθη πάντα πλήρη θεῶν εἶναι.

Cfr. Platón, *Leges* X,899b:

Αθ. Ἐστῶν δὲ περὶ πάντων καὶ σελήνης, ἐνιαυτῶν τε καὶ μηνῶν καὶ πασῶν ὥρῶν περὶ, τίνα ἄλλον λόγον ἐροῦμεν ἢ τὸν αὐτὸν τοῦτον, ὡς ἐπειδὴ ψυχὴ μὲν ἢ ψυχὰι πάντων τούτων αἰτίαι ἐφάνησαν, ἀγαθαὶ δὲ πᾶσαν ἀρετὴν, θεοὺς αὐτὰς εἶναι φήσομεν, εἴτε ἐν σώμασιν ἐνοῦσαι, ζῶα ὄντα, κοσμοῦσιν πάντα οὐρανόν, εἴτε ὅπη τε καὶ ὅπως; ἔσθ' ὅστις ταῦτα ὁμολογῶν ὑπομενεῖ μὴ θεῶν εἶναι πλήρη πάντα;

A 22 /2 = Aristotelés, *De anima* I,2; 405a19

ἔοικε δὲ καὶ Θαλῆς, ἐξ ὧν ἀπομνημονεύουσι, κινητικόν τι τὴν ψυχὴν ὑπολαβεῖν, εἵπερ τὸν λίθον ἔφη ψυχὴν ἔχειν ὅτι τὸν σίδηρον κινεῖ.

A 22a = Áetios IV,2,1 Diels

Θαλῆς ἀπεφήνατο πρῶτος τὴν ψυχὴν φύσιν ἀεικίνητον ἢ αὐτοκίνητον.

A 23 /1 = Áetios I,7,11 Diels

Θαλῆς νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν, τὸ δὲ πᾶν ἔμψυχον ἅμα καὶ δαιμόνων πλήρες· διήκειν δὲ καὶ διὰ τοῦ στοιχειώδους ὑγροῦ δύναμιν θείαν κινητικὴν αὐτοῦ.

A 23 /2 = Cicero, *De deorum natura* I,10,25

Thales enim Milesius qui primus de talibus rebus quaesivit, aquam dixit esse initium rerum, deum autem eam mentem, quae ex aqua cuncta fingeret.

Další testimonia:

Diogenés Laertios, *Vitae philosophorum* I,13

Φιλοσοφίας δὲ δύο γεγονόσιν ἀρχαί, ἢ τε ἀπὸ Ἄναξιμάνδρου καὶ ἢ ἀπὸ Πυθαγόρου· τοῦ μὲν Θαλοῦ διακηκοτός, Πυθαγόρου δὲ Φερεκύδης καθηγήσατο. καὶ ἐκαλεῖτο ἢ μὲν Ἴωνική, ὅτι Θαλῆς Ἴων ὢν, Μιλήσιος γάρ, καθηγήσατο Ἄναξιμάνδρου· ἢ δὲ Ἰταλική ἀπὸ Πυθαγόρου, ὅτι τὰ πλεῖστα κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐφιλοσόφησεν.

Diogenés Laertios, *Vitae philosophorum* II,46 (= Ferekýdés F 58 Schibli)

Τούτω τις, καθά φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ Περὶ ποιητικῆς (Rose 75), ἐφιλονεῖκει ... καὶ Ἀντιφῶν ὁ ... Κέρκωψ Ἡσιόδω ... Θάλητι δὲ Φερεκύδης...

Cfr. Sýda, s. v. Ferekýdés (= Ferekýdés A 2 /1).

Cicero, *Academica priora* II, 118, 26